

Vita az önkormányzatról

A plénum — áttérve a helyi önkormányzatokról, valamint az önkormányzati képviselők testületek és a polgármesterek választásáról szóló törvényjavaslatokra — elsőként az illetékes bizottságok jelentéseit hallgatta meg. Az Alkotmányügyi, Törvény-előkészítő és Igazságügyi, valamint az Önkormányzati, Közigazgatási, Belbiztonsági és Rendőrségi Bizottság együttes jelentést készített munkájáról, amely csütörtökön késő éjszakáig tartott. A helyi önkormányzatokról szóló törvényjavaslatához annyi módosító indítvány érkezett, hogy a két bizottság összefoglaló jelentése 44 oldalt tesz ki. Volt olyan vélekedés: a módosító indít-

ványokat betérjesztő és azokat fenntartó képviselők csak nagyon indokolt esetben kérjenek szót, mert a szavazás így is eltarthat az éjszakai órákig.

A Költségvetési, Adó- és Pénzügyi Bizottság előadója részletesen foglalkozott az egyes módosító javaslatokkal, hozzáfűzve a testület véleményét, szám szerint is ismertetve a bizottsági szavazások eredményeit. Ezek az indítványok egyébként azt a célt szolgálják, hogy valamiféle garanciát építsenek be a törvénybe az önkormányzatok tulajdonának, vagyonának megteremtése érdekében. Lapzártakor — 22 óra — a telexgépek hallgattak...

Balti jövő

Kazimiera Prunskiene litván kormányfő pénteken megbeszélést tartott Nyikolaj Ryzskov szovjet miniszterelnökkel a balti köztársaság és Moszkva gazdasági kapcsolatainak jövőjéről — jelentette a moszkvai rádió Interfax nevű hírszolgálat. Részletek nem kerültek nyilvánosságra.

Prunskiene előzőleg Ivan

Szilajevvel, az Orosz Föderáció miniszterelnökével a legfontosabb pontokban megállapodott a két köztársaság között két hét múlva aláírandó gazdasági szerződésről, amely elsőként jön létre a Szovjetunió két köztársasága között, miután mind Litvánia, mind az Orosz Föderáció deklarálta szuverenitását.

A főváros: Berlin

A két német állam képviselői messzemenően egyetértésre jutottak az egyesülési szerződés politikai alapkérdéseiben — jelentette pénteken este a második tárgyalási forduló befejeztével Günther Krause államtitkár, az NDK, és Wolfgang Schäuble belügyminiszter, az NSZK tárgyalóküldöttségének vezetője.

Schäuble közölte, hogy egyeztettek és jóváhagyták a nyugatnémet alaptörvényben

végrehajtandó módosításokat. Megállapodtak abban, hogy az NDK-nak az NSZK-hoz való csatlakozása után a mostani NDK területén is a nyugatnémet jogrendszer lép életbe.

A szerződéstervezet második cikkelye szerint a jövőbeni egyesült Németország fővárosa Berlin lesz, a kormány székhelyéről azonban majd csak a csatlakozás után döntenek.

A minimálbér 5600 forint

A kormány csütörtöki ülésén „áldását adta” arra, hogy az Érdekegyeztető Tanács minapi ülésén született kompromisszum eredményeként 5600 forint legyen a minimálbér Magyarországon. A szeptember 1-jétől életbe lépő megállapodás az összes bérjellegű havi jövedelem összességével állapítja meg a bérek alsó határát. A jelentős többletkiadásokat okozó megállapodás fedezetül mindenekelőtt a költségvetési intézmények takarékoskodása szolgálhat. A többi között erről tájékoztatta

pénteken a magyar és a nemzetközi sajtó képviselői a kormány ülését követő szokásos szóvivői értekezletén László Balázs.

Ez új megállapodás mintegy 1200 000 dolgozót érint, túlnyomó többségük, mintegy egymillióan, költségvetési intézményeknél, vállalatoknál dolgozik. A szóvivő az intézkedés kapcsán azon aggodalomnak is hangot adott, hogy a minimálbérek növekedése esetleg nyomást gyakorol a bérek felsőbb kategóriáira is.

A tájékoztatón megjelent

Bod Péter Ákos ipari és kereskedelmi miniszter két olyan előterjesztésről tájékoztatta az újságírókat, amelyek a magyar iparvállalatok szervezetét, működőképességét nagy mértékben érintik. Az egyik ilyen csomagterv — amelyet a kormány áttekinthet — a „nehéz helyzetű iparvállalatok, valamint az átalakításra érett ipari és kereskedelmi vállalatok kezelése” címet viselte, a másik előterjesztés pedig az állami vállalatok felügyelőbizottságáról szólt.

A miniszter most első alkalommal valóban közölte annak a hét vállalatnak a nevét, amellyel kapcsolatban a kormány kívánatosnak tartaná a fizetőképesség bírósági megállapítását, vagyis a csődeljárás korrekt lefolytatását.

A csődlista: ELCO Villamos Készülékek és Szerelési Anyagok Gyára; Kecskeméti Zománc és Kádgyár; Pestvidéki Gépgyár; Diósgyőri Gépgyár; Hajtóművek és Festőberendezések Gyára;

Eperjesi Zsákyártó Vállalat; Duna Cipőgyár.

Ezek a vállalatok azonban minden bizonnyal csak az elsők lesznek egy hosszú folyamatban.

A kormány foglalkozott a telefonfejlesztés hosszú távú fejlesztésével is, s jóváhagyták azokat az alapelveket, amelyeket Magyarország követ a fejlesztéshez nyújtandó Világbanki hiteltartalásokon.

A kormány elfogadta a szeptember 30-i önkormányzati választások költségkérleti előterjesztését. Eszerint az első fordulóra 405 millió forintot, második fordulóra pedig 155 millió forintot különítenek el.

A kormány határozott a kötelező gépjármű felelősségbiztosítási rendszer felújításáról. Ennek értelmében január 1-jétől a kötelező felelősségbiztosítás keretében a biztosítás költségeit — mind a magánszemélyek, mind a közületek esetében — maguknak a biztosítottaknak kell fedezniük.

A tárgyalás folytatódik

Az idei áruforgalom alakulásáról és az 1991. évi kereskedelmi fizetési megállapodás feltételeiről tárgyalt a héten Budapesten Berényi Lajos, Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériumának államtitkár-helyettese és Jevgenyij Oszadcsuk, a szovjet külgazdasági kapcsolatok miniszterhelyettese vezetésével a két ország delegációja.

Timár László, az NGKM főosztályvezetője ezzel kapcsolatban az MTI tudósítójának elmondta: a tárgyalások megállapították, hogy az idei — oldalanként 3,7–3,8 milliárd rubel értékű — áruforgalmi megállapodásban foglaltakat, a szovjet kőolaj- és benzinszállítások kivételével mindkét gazdaság időarányosan teljesítette. A mostani megbeszélések a szovjet partner azt ígerte, hogy szeptember közepéig nyilatkoznak arról, mennyit tudnak az energiahordozókból az év végéig szállítani.

Nem felderíthető

A mikrohullámon bonyolított telefonbeszélgetések lehallgatását nem lehet felderíteni — válaszolt az MTI kérdésére pénteken Párvy Tivadar, a Nemzetbiztonsági Hivatal szóvivője.

A Népszabadság pénteki száma számolt be arról, hogy Pozsony közelében olyan NDK-személyzettel működő rádiófigyelő állomások üzemeltek, amelyek — egyebek között — a Budapest és

Bécs közötti telefon- és telefaxforgalomba „fülletek bele”. A szigorúan titkos létesítmények közvetlenül az NDK állambiztonsági minisztériumának jelentettek.

A szóvivő szerint, a magyar elhárító szervek sem tudtak a lehallgatásokról, csupán a bécsi Kurier nemrég közölt leleplező cikkéből szereztek minderről tudomást.

Kimerült a segélykeret

A tanácsok szociális segélykeretei kimerültek, pótlásukról a Népjóléti Minisztérium csak abban az esetben gondoskodhat, ha megkapja a költségvetéstől kért 1,3 milliárd forintot — közölte Zám Mária, a Népjóléti

Minisztérium helyettes államtitkára. Hozzáfűzte: egyidejűleg felkérték az Állami Számvevőszéket annak a vizsgálatára, hogy mi okozza a tanácsoknál a nagyarányú forráscsökkenést.

Rádiótelex

KUVAIT — ÚJABB FEJLEMÉNYEK. Az iraki csapatok pénteken reggel tüzserégi támogatással nyomultak előre a fővárostól délre levő Mina al-Ahmadi kőolajmező, a hasonnevű olajkikötő és a nyugatra levő al-Suvaik kereskedelmi kikötő irányába — jelentette szemtanúkra hivatkozva az AFP francia hírügynökség. Al-Suvaikban van Kuvait legfontosabb laktanyája. Péntek reggel megerősítették, hogy a főváros már teljesen a megszállók ellenőrzése alá került, bár egyes városrészekből kora reggel még szórványos lövöldözés volt hallható. Éjszaka a főváros utcái kihaltak voltak, s aki mégis kimerészkedett, azt a járőröző iraki katonák hazaparancsolták. Kijárási tilalmat hivatalosan azonban nem rendeltek el. Egy brit diplomata szerint az irakiak nagyon ügyelnek arra, hogy a harcoknak ne legyenek polgári áldozatai, és támadásaik csak gondosan kiválasztott célpontok ellen irányultak.

AFGANISZTÁN — HARCOK. Heves harcok dúltak pénteken az afgán kormánycsapatok és az ellenzéki fegyveresek között Kabultól délre, ahol a mudzsahedek saját állításuk szerint elfoglaltak tizenöt harcállást. Abdul Hak felkelőparancsnok szóvivője elmondta, hogy hat ellenzéki csoportosulás szerdán hajnalban együttes hadműveletet indított a fővárostól húsz kilométernyire. A szóvivő szerint a harcok során 13 mudzsahed életét vesztette; 20 súlyosan megsebesült, és a kormányerőknek „nagyon súlyos” veszteségei voltak.

NÉMET—NÉMET TÁRGYALÁSOK. Meglepetéssel hozott az egyesülésről folytatott német—német tárgyalások harmadik napja: Lothar de Maiziere, az NDK miniszterelnöke az össznémet választások időpontjától dél-eltől október 14-ét javasolta az eredetileg tervezett december 2-a helyett. Az erről szóló ADN-gyorsírásban a tényen kívül csak annyi szerepel, hogy a kormányfő sajtóértekezletén indokolja majd meg, milyen megfontolásokból tette az indítványt. A két tárgyalóküldöttség egyébként reggel óta plenáris ülésen folytatja munkáját, amelynek fő témája az egyesülési szerződés első tervezetének kidolgozása.

HADI SZÁLLÍTÁSI SZERZŐDÉSEK FELBONTÁSA.

Az NDK leszerelési és védelmi minisztériuma visszamenőlegesen, augusztus 1-jei hatállyal felmondta az NDK-vállalatokkal korábban kötött összes katonai jellegű szállítási szerződést. A hírt a Neues Deutschland közölte pénteki számában a minisztérium beszerzési hivatalának vezetőjével készített interjúban. Mint Ehrenfried Ullmann altábornagy elmondta, az intézkedés kétezer üzemelt, tízezer szerződést és legalább százezer, a hadiparban foglalkoztatott embert érint.

SZOVJET—DÉL-AFRIKAI TÁRGYALÁSOK. Dél-afrikai üzletemberek tárgyalnak a Szovjetunióban. Az ügynek gazdasági jelentőségén túl némi politikai színezet ad, hogy a delegációval Moszkvába érkezett a Dél-Afrikai Köztársaság ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi minisztere, Kent Durr. A szovjet hírügynökség és a moszkvai külügyminisztérium szóvivőjének pénteki közlése szerint az üzletemberek és szakértők a csernobili katasztrófa következményeinek felszámolásában való dél-afrikai részvétel lehetőségeit vizsgálják meg. Pretória berendezéseket és technológiát ajánl Moszkvának a radioaktív sugárzás okozta környezetszennyezés mérséklésére.

TILOS A TÚZRÁKÁS. Még a kijelölt helyeken is tilos az erdőkben a tűzrakás, ugyanígy a gyepeken, árokpártokon, utak mellett a tűzgyújtás, gázégetés, s természetesen a tarlóégetés is augusztus 4-étől — így szól a Földművelődéssügyi Minisztérium pénteken közreadott rendelkezése.

A Zöldszarakban is írtunk róla: Szeged éjszakai csöndjét gyakran veri föl fülsüketítő zenebóna, s különösen a Szőke Tiszán, a Vigadóban mulatozók zavarják meg még a távolabb lakók álmát is. Mint környezet-szennyező és egészségkárosító jelenséget, többen szóvá tették az Atikövizig ügyeletén, a zöldtelefonon is. Ezúttal az intézmény környezetvédelmi igazgatóhelyettese, dr. Major Tibor juttatott el szakmai véleményét szerkesztőségünkbe.

A fülnek sok, a műszernek kevés

„Az utóbbi hetekben gyakran érkezett panasz a zöldtelefonon a szórakoztató létesítmények zajosságai miatt. Igazgatóságunk a probléma fontosságára való tekintettel — annak ellenére, hogy az ilyen ügyekben nincs hatósági jogkör — megvizsgálta a zajos szegedi szórakoztató létesítmények zajkibocsátását. Munkatársaim megállapításai az alábbiakban foglalhatók össze.

Korábban az ifjúsági házra, a JATE-klub diszkójára és a Szeged Nagyrútház étter-

Mérgező zajok

mére volt panasz, jelenleg a Szőke Tiszahajó és a Vigadó diszkója zavarja városunk lakosságának egy részét.

A zavaró hatás egyik alapvető oka a diszkózene hallgatási stílusa, nevezetesen, hogy zárt terek esetén 90-100 dB (A) egyenértékű hangnyomásszinten szóló műsor hatásának eléréséhez szabad téren további 3-5 dB (A)-val nagyobb hangteljesítmény szükséges. Ezek az értékek azt jelentik, hogy akadálytalan, szabad hangterjedést feltételezve, a hangforrástól körülbelül 200 méter távolságban teljesül az 50 dB (A) éjszakai irányérték.

A hangterjedés általában nem zavartalan, s a különböző akadályok a zene közepes, magas frekvenciájú összetevőit visszaverik, leárnyékolják, a levegő pedig elnyeli, ezért az észlelőhöz sokszor csak a mély komponensek — dob, basszus — jutnak el. A szabványos mérés, amely az emberi fül hangosságérzékelését hivatott biztosítani, a mély frekvenciákban gazdag zajt erősen csillapítja, így fordulhat elő az, hogy az irányértéket nem meghaladó zene is sokak felháborodását váltja ki.

A másik ok tehát az, hogy a mérési módszer ilyen esetekben nem fejezi ki elég pontosan a zavarás mértékét. Ebből adódóan felvethető az is, hogy indokolt-e az ipari üzemek részére megállapított határértéktől 5 dB (A)-val magasabb értéket engedélyezni a zenei zaj esetében.

Hangterjedés szempontjából két lényeges okot említünk meg. Az egyik a hőmérsékleti inverzió, amely hatására a hang folyamatos törése miatt a hangsugarak a talaj

felé hajlanak, áthaladva az akadályok felett, s így azok csillapító hatása kevésbé érvényesül. A másik a Tisza vízfelületének reflektáló hatása, amely a Szőke Tisza-diszkónál játszik szerepet bizonyos irányban.

Műszeres vizsgálataink alapján — melyeket az illetékes hatóság, a Szeged városi tanács munkájának segítése céljából végztünk — megállapítottuk, hogy a Vigadó diszkója 7 dB (A)-val meghaladja a 7002/1987. EÜM—OKTH irányelve által meghatározott értéket, míg a Szőke Tisza-hajó diszkója a vizsgálat időszakában nem haladta meg az irányértéket.

Megjegyezzük, hogy nincs könnyű helyzetben a tanács, mert megfelelő jogszabályok hiányában nem tud gyors és hatékony intézkedéseket tenni a zajkeltőkkel szemben. Egyre sürgetőbbé válik tehát a szórakoztató létesítmények zenezsolgáltatásának tanácsrendelben való szabályozása, amely hatékony eszköz lehet az ilyen problémák megoldására. E rendelet szakmai kidolgozásához természetesen felajánlottuk az Atikövizig segítségét.

Önkormányzatban a remény

A városi tanács építési és közlekedési osztályán László Iván érdeklődésünkre megerősítette: jelenleg valóban nincs olyan tanács rendelet, amely biztosítaná a város lakóinak éjszakai nyugalomát, amely megvédené őket a hangoskodóktól. A Minisztertanács 1983. V. 12. számú, zaj- és rezgésvédelemről szóló rendelete azonban irányadó lehet: ez ugyanis meghatározza, hogy a nap melyik szakaszában hány decibel erősségű hangoskodás engedélyezett üdülő, kórház környékén, lazább lakóházak, intézményépületeket tartalmazó területen —

például Újszegeden —, tömör beépítettségű városi körzetben — mondjuk, a Nagykörúton —, és lakóépületeknek, intézményeknek is helyt adó, ipari területen, esetleg a gyufagyár környékén. Ezen az alapon szabálysértést követtek el ugyan a Szőke Tisza diszkósai, tetten is érték őket — a műszerek is túl hangosnak találták a zenét —, ám éppen akkor beütött az amnesztia...

Európa civilizált fertályán, s Amerikában az emberi együttélés iratlan szabálya mondja ki: saját zajaimmal — se éjjel, se nappal — nem zavarom mások nyugalomát. Ezt úgy hívják: tapintat. A szórakozóhelyeket nem sűrűn lakott körzetekben működtetik, hangszigeteléssel látják el — ellenkező esetben elmenekülnek onnan az emberek, vagy lepusztul a környék; csak nagyon alacsony bérért lehet ott lakni találni.

Nálunk efféle persze szó sincs. A zajok tovább mérgezik életünket, vasárnap éjjel — amint a hangszóró egy magánpresszóból világgá kürtölte Újszegeden — maga a magasságos megyei hivatal nagybecsű képviselőjének tudtával és jelenlétében...

Sokat várunk az önkormányzattól. Rendeletalkotási jogával varázsütésszerűen rendet teremthet a szegedi éjszakában. Annál is inkább szükség lesz erre, mert a Belváros, Újszeged a privatizáció révén máris sokat szenved, de ennél is többet fog, a sorra nyíló kocsmáktól, a presszónak, cukrászdának álcázott, hangos szórakozóhelyektől is. Amint a levél is bizonyítja: készséggel segít a rendeletalkotásban az Atikövizig szakembergárdája. A városi tanács jelenlegi építési osztályának szakemberei szintén azt mondták, nekik is vannak tippjeik, szívesen átadják őket.

Sikeres együttműködést — és nyugodalmat éjszakákat!

Ch. A.